

**Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Чубань В.С.

Податкове право

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої
освіти в галузі знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

Черкаси – 2024

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол №10 від «22» грудня 2023 р.)

Чубань В.С.

Податкове право: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право»] / В.С. Чубань// Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2024. – 16 с.

© Чубань В.С.

© Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА.....	4
ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	5
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ...	5
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	6
ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	8
ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	13

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Податкове право» адресовано для здобувачів підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право».

Представлений посібник складається з вступу, семи розділів, списку рекомендованої літератури. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Податкове право», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи здобувача, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, завдання для виконання контрольної роботи. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи здобувача, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як здобувачі засвоїли знання з курсу.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання та ситуаційну задачу. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Самостійна робота здобувача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Головною метою самостійної роботи здобувача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи здобувача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло

бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувачів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Податкове право». Форма підсумкового контролю – іспит.

Одним з методів контролю знань дисципліни “Податкове право” є контрольна робота здобувача.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: результати самостійної роботи (контрольна робота); результати заліку.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	незадовільно	
1-34	F	незадовільно	

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу „Податкове право”.

Робота повинна бути надрукована на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лїве 3,5 см, праве 1,5 см) та вкладена у файл. Обсяг роботи – 10-15 друкованих аркушів. На титульному листі необхідно вказати назву предмету що вивчається, номер залікової книжки, назву навчального закладу.

Структура контрольної роботи: титульний лист, зміст, відповіді на питання, список використаних джерел.

Під час виконання роботи потрібно спочатку зазначити питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

При відповіді на практичне завдання – обов’язково робити посилання на нормативні акти держави і використовувати їх при розкритті питань.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, літературні джерела, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм. для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.

2. Здатність здобувача:

– диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
– аналізувати зміст правових актів, які нормують організацію страхових відносин;

– робити узагальнюючі висновки по питанню, яке винесено на розгляд.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за наступною системою:

• **“50 балів”** – якщо здобувач показав глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його виклав, бачить проблеми та протиріччя, аналізує та розв’язує складні завдання, застосовуючи при цьому діючі нормативно-правові акти;

• **“40 балів”** – якщо здобувач твердо знає і виклав програмний матеріал, крім відтворення знань, ще і вміє розв’язувати типові завдання; без істотних помилок та вірно використав свої знання при письмовому вирішенні практичного завдання;

- **“30 балів”** – якщо здобувач в основному виклав матеріал, не розкривши окремих деталей, допустивши окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;
- **“незадовільно”** – якщо здобувач дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання, або робота виконана не по варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач факультету заочного навчання зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати „Повторно” і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, або не в повному обсязі, не має списку використаної літератури - не зараховується.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

В тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на використані літературні джерела, перелік яких наводиться у списку літератури. У список використаної літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті записки або в алфавітному порядку. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер згідно з списком літератури.

У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Контрольна робота передається методисту факультету заочного навчання.

Контрольна робота складається із 3 теоретичних питань. Обов'язковими вимогами до теоретичного завдання є:

- зміст;
- висвітлення питання;
- посилання (при запозиченні тексту);
- список літератури.

Варіант завдання визначається за останньою цифрою залікової книжки.

Здобувач при необхідності може звернутися за усною або письмовою консультацією до викладача.

Перелік завдань до виконання контрольної роботи

Варіант 1

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Проблеми автономії податкового права.
2. Значення та завдання Податкового кодексу України в реформуванні податкової системи України.
3. Підстави відповідальності за порушення податкового законодавства.

Варіант 2

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Порівняльна характеристика оподаткування доходів громадян розвинутих країн.
2. Податкові пільги малого бізнесу в країнах з ринковою економікою.
3. Спрощена система оподаткування для фізичних осіб.

Варіант 3

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Податкова соціальна пільга як можливість справедливого перерозподілу доходів, її розміри та особливості застосування.
2. Спрощена система оподаткування для юридичних осіб.
3. Подвійне оподаткування та методи його подолання.

Варіант 4

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Зарубіжний досвід роботи податкових органів.
2. Правове забезпечення діяльності контролюючих органи та органи стягнення податків в Україні.
3. Оскарження рішень податкових органів.

Варіант 5

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Юридична природа фінансової відповідальності за податкові правопорушення.
2. Порівняльна характеристика прямих та непрямих податків в Україні: їх види та значення.
3. Податкова знижка: аналіз витрат, дозволених до включення та обмеження права на нарахування.

Варіант 6

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Прямі податки в країнах ЄС.
2. Оптимізація податкових платежів на підприємстві.
3. Податкова звітність.

Варіант 7

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Останні зміни в процесі оподаткування в Україні.
2. Перехідні положення Податкового кодексу України.
3. Проблеми правового регулювання здійснення податкових перевірок в Україні.

Варіант 8

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Податкові системи європейських країн.
2. Зв'язок Податкового кодексу України з іншими законодавчими актами України.
3. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Варіант 9

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Облік платників податків.
2. Значення податків у стимулюванні виробництва та вирішенні соціальних питань.
3. Повноваження місцевих рад щодо встановлення та скасування місцевих податків та зборів

Варіант 0

I. Розкрийте наведені теоретичні питання:

1. Порядок справляння місцевих зборів (збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір)
2. Правові засади справляння акцизного податку.
3. Особливості сплати мита.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та ознаки податку.
2. Відмінні та спільні риси податку та збору в державний цільовий фонд.
3. Загальні засади встановлення податків і зборів.
4. Види податків.
5. Поняття та принципи побудови податкової системи в Україні.
6. Поняття, предмет і метод податкового права.
7. Джерела податкового права.
8. Основні засади Бюджетного кодексу України щодо адміністрування податків.
9. Основні засади Податкового кодексу України.
10. Загальні положення адміністрування податків, зборів, податкова звітність.
11. Податкові правовідносини.
12. Податково-правові норми, їх види та структура.
13. Загальні засади встановлення податків і зборів.

14. Види та характеристика ставок в оподаткуванні.
15. Поняття та види пільг при оподаткуванні.
16. Поняття платника податку, облік платників податків.
17. Права та обов'язки платника податку.
18. Термін та порядок сплати податків.
19. Поняття податкового зобов'язання. Податковий борг.
20. Підстави визначення суми податкового зобов'язання контролюючим органом.
21. Непрямі методи визначення суми податкового зобов'язання.
22. Податкове роз'яснення: сутність та порядок надання.
23. Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань.
24. Поняття податкової декларації, строки та порядок її подання.
25. Система органів податкового контролю.
26. Правовий статус Державної фіскальної служби України.
27. Податкова міліція: завдання, функції.
28. Правовий статус податкової міліції.
29. Види податкових перевірок.
30. Правові підстави та порядок проведення планових та позапланових податкових перевірок.
31. Оперативні перевірки дотримання законодавства в сфері оподаткування.
32. Камеральні перевірки дотримання законодавства в сфері оподаткування, їх наслідки.
33. Порядок та строки проведення податкових перевірок.
34. Порядок оскарження рішень контролюючих органів.
35. Акт перевірки: поняття, зміст.
36. Виникнення права на податкову заставу та її зміст.
37. Адміністративний арешт активів платника податків.
38. Підстави та порядок направлення податкового повідомлення.
39. Підстави та порядок направлення податкової вимоги. Податкова вимога-рішення.
40. Поняття та види податкових правопорушень.

41. Фінансова відповідальність за податкові правопорушення.
42. Види штрафних санкцій, що застосовуються до платника податків при порушенні правил оподаткування.
43. Пеня: поняття, розмір, підстави справляння.
44. Система прямих податків в Україні.
45. Податок на прибуток підприємств.
46. Податок на доходи фізичних осіб.
47. Об'єкт оподаткування податком з доходів фізичних осіб.
48. Правове регулювання спрощеної системи оподаткування.
49. Оподаткування фізичних осіб-підприємців.
50. Рентна плата.
51. Загальні засади встановлення екологічного податку.
52. Поняття та види непрямих податків.
53. Загальні засади встановлення податку на додану вартість.
54. Ставки податку на додану вартість.
55. Акцизний податок: правові засади справляння, суб'єкти, об'єкти, ставки.
56. Акцизний податок з алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
57. Мито: поняття, види.
58. Правові засади адміністрування місцевих податків.
59. Види місцевих зборів.
60. Загальні засади встановлення рентних та ресурсних платежів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України : в 3 т. / [заг. ред. М. Я. Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України ; Національний університет ДПС України, 2018. – 289 с.
2. Бандурка О.М. Податкове право. навч. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2023. – 312 с.
3. Податкові спори: виникнення, природа, засоби врегулювання : навч. посіб. / [за заг. ред. С. В. Буряка]. – К. : Юрінком Інтер, 2019. – 796 с.
4. Кучерявенко М. П. Податкове право України : підручник / М. П. Кучерявенко. – Х. : Право, 2019. – 536 с.
5. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України / за заг. ред. В. Ю. Захарченка. – К. :Юрінком Інтер, 2022. – 368 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Податковий кодекс України : від 2 груд. 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13–17. – Ст. 112.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
4. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365.
6. Про Державну фіскальну службу України : постанова Кабінету міністрів України від 21 трав. 2014 р. № 236 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 55. – Ст. 1507.

7. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28. – Ст. 205.

8. Про тимчасове делегування Кабінету Міністрів України повноважень видавати декрети в сфері законодавчого регулювання : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 2. – Ст. 6.

9. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 46. – Ст. 345.

10. Про єдиний збір, що справляється в пунктах пропуску через державний кордон України : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 51. – Ст. 454.

11. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 року // Відомості Верховної Ради України від 09.02.2001. – 2001. – № 5. – Ст. 30.

12. Про державне мито : декрет Кабінету Міністрів України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 113.

13. Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності : указ Президента України від 23 лип. 1998 р. № 817/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 30. – Ст. 1119.

14. Про утворення територіальних органів Державної фіскальної служби та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2014 р. № 311 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 64. – Ст. 1765.

15. Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами : наказ Міністерства фінансів України від 20 серп. 2015 р. № 727 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 89. – Ст. 2985.

16. Про затвердження Правил торгівлі у розстрочку фізичним особам : постанова Кабінету Міністрів України від 30 берез. 2011 р. № 383 // Офіційний вісник України – 2011. – № 28. – Ст. 1167.

17. Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг : постанова Кабінету Міністрів України від 27 груд. 2010 р. № 1233 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 18.

18. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1702-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057.

19. Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2010 р. № 1246 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 31.

20. Про затвердження форми протоколу про тимчасове затримання майна : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2010 р. № 1239 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 24.

21. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2010 р. № 1227 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – Ст. 12.

22. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України // Відомості Верховної Ради України від 05.06.1998. – 1998. – № 23. – Ст. 121.

23. Про Державний бюджет України на 2024 рік : Закон України від ?? груд. 2023 року // Відомості Верховної Ради України. – 2023. – № 5. – Ст. 37.

Допоміжна

1. Боловач А.В. Керівник в органах Державної податкової служби: адміністративно-правовий статус: монографія / А. В. Головач. – Х.: Золота миля, 2011. – 584 с.

2. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування. – Харків: ХДЕУ – Торнадо, 2013. – 517 с.

3. Марченко В.Б., Легкова М.Ф. Податкове право. – К.: КНЕУ, 2014. – 225 с.
4. Угровецький О.П. Система оподаткування в Україні: становлення, адміністрування, реформування: монографія / О.П. Угровецький. – Х.: Золота миля, 2009. -326 с.
5. Роль В.Ф. Фінансове право: Навчальний посібник / В.Ф. Роль, В.В. Сергієнко, С.М. Попова. – Цент учбової літератури, 2011. – 392 с.
6. Орлюк О.П. Фінансове право: навчальний посібник / О.П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 528 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Ірпех законодавство України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Урядовий портал [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua>.